

Sekretariatet Rådmannen

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Kommunenes Sentralforbund
Eiendomsskatteforum
Postboks 1378 Vika
0114 OSLO

Arkivkode	Vår ref.		Dykkar ref.	Dato
232 &13	11/648 - 2 – TOR	Finansdep KS	08/6052 SL 10/02233-2	10.02.2011

HØYRING OM SAKSBEHANDLINGSREGLAR VED UTSKRIVING AV EIGEDOMSSKATT

Finansdepartementet har i brev 15.11.2010 sendt forslag om nye saksbehandlingsreglar på høyring som kommunane er underretta om i brev 16.12.2010 frå KS.

Nokon hovudtrekk i høyringssaka som Gol kommune gir høyringsuttale til.

Departementet gjer framlegg om at reglane i forvaltningslova i hovudsak skal gjelde når kommunane skriv ut eigedomsskatt. Slik er det formelt ikkje i dag. Forvaltningslova er uttrykkeleg sagt ikkje skal gjelde. Dette gjeld m.a. reglane om habilitet, plikt til å rettleie, hjelp frå advokat, førehandsvarsel, teieplikt, dekning av sakskostnader, innsynsrett, grunngeving m m. Praksis er likevel at kommunane i hovudsak følgjer forvaltningslova.

Vidare gjer departementet framlegg om at klage over eigedomsskatt som gjeld anna enn verdsetting skal gå til fylkesmannen. Det er grunngeve med at slike spørsmål er faktisk lovlegheitskontroll og etterprøving av faglege vurderingar som ikkje grip inn i kommunens skjønnsvurdering. Klage over verdsettinga er det forslag om skal bli behandla i kommunen, som nå.

Det ligg og i forslaget lovfesta opplysningsplikt for skattytar, og ei medverknadsplikt.

Til punkt 3. Vurderingar av forvaltningslova og eigedomsskattesaker

Det er naturleg at saksbehandlingsreglane også for eigedomsskattelova blir lovfesta og knytt til forvaltningslova så langt det er naturleg og nødvendig, for kommunen og for skattytar. Det er likevel formuleringar i framlegget som ikkje synest vera praktisk relatert.

Å gå inn på mange detaljar her blir ikkje gjort, men det er viktig at det i førearbeidet til saksbehandlingsreglar er dialog for å ha nytte av erfaringar som KSE sit inne med på vegner av kommunane og dei relativt få som har praktisk erfaring frå arbeid med eigedomsskatt.

For inntektsåret 2010 har Skattedirektoratet fastsett likningsverdi for bustadeigedomar. og her er det brukt matrikkelmål som kommunane normalt ikkje har brukt i arbeidet med

eigedomsskattelegginga. Dette må vera unødig forvirrande og unødvendig, både for skatteytarane og for administrativt arbeid generelt. For kommunar flest har det i årevis vore brukt BRA-areal, medan Skattedirektoratet i si lansering av ny metode for fastsetting av likningsverdiar tok i bruk P-ROM og BOA.

Det er referert til at Finansdepartementet har utarbeidd rettleiande vedtekter for skattetakster og at kommunane står fritt til å vedta slike reglar. Når det her er brukt **kommune** så vil det da også bety, vera meint at det er opp til den enkelte kommune å avgjere om slike rettleiande rammer eller vedtekter skal vedtakast av kommunestyret eller takstnemnd/sakkunnig takstnemnd i kommunen.

Til punkt 4.6. Grunngeving av vedtak

At **årleg** utskrivingsvedtak for kvar eigedom må innehalde ei **grunngeving** for skattetakst kan ikkje vera meint bokstaveleg. Slik eigedomsskatteleva er i dag så skal i hovudsak ei skattetaksering stå i 10 år (med unntak for kraftverk). For dei fleste eigedomar er det difor denne nytakseringa som er grunnlaget for all vurdering, taksering og skattlegging. Det kan ikkje vera meint at slike vurderinga og grunngevinga skal repeterast kvart år når perioden for takst er på 10 år.

Dette må vera å forstå slik at både faktum og vurderingar -og dermed grunngeving- som blir lagt i nytakseringa følger eigedomen for den årlege skattlegginga slik lova er utforma. Så vil det vera slik at all *endring* som måtte skje med eigedomen, det må kommunen uansett ta tak i for å oppdatere faktasisituasjonen og vurderingane som må til for å plassere eigedomen i det aktuelle regime, kommunens rammer og retningslinjer for takseringa eller liknande dokument og rutiner for taksering. Årleg vil endringar frå eitt år til eit anna vera for dei få og ikkje for dei mange. Dessutan ligg det implisitt i vedtak som ein kommune vil gjera i høve til val av punkt i e-skattelovas § 3 kva som er grunnlaget for at ein eigedom må bli taksert.

Enkeltvedtak

Grunngeving er i departementets utgreiing gitt ei teoretisk tilnærming når det blir sagt at ”kommunen kan utarbeide en standadisert begrunnelse knyttet til verdsettelse av eiendom for eiendomsskatteformål, som inkluderer prinsippene for verdsettelse, samt hvilke kriterier og grunnlag som er lagt til grunn for den enkelte eiendommen, samt utregning av eiendomsskatten for eiendommen. Det er tilstrekkelig at begrunnelsen framgår av skatteseddelen.” Praksis vil på ein skattesetel stort sett vera tal for areal og kronesatsar for å rekne seg fram til takst og i tillegg dei prinsipp som takstnemnda elles har lagt til grunn for takseringa. Prinsippa har neppe plass på ein skattesetel anna enn som ein referanse.

Problematiseringa som departementet legg til grunn i sine avsluttande avsnitt i punkt 5.3.1. virkar å vere prinsippielt viktig framstilt, men praktisk og reelt lite relevant.

Til punkt 5. Klagerett og klageorgan

Kommunen er ansvarleg for taksering, utskrivning og innkreving av skatten. Når eigedomsskatteleva sia den kom i 1975 har lagt til grunn ein praksis som har overlatt til rettsleg avklaring på det som nå departementet vil leggje til fylkesmann og departement så synest departementets standpunkt lite grunngeve, bortsett frå juridiske prinsipp.

35 års praksis burde vore evaluert og vurdert, ikkje berre prinsippielt og juridisk, men både praktisk og demokratisk, før departementet konkluderer og tilrår. Praksis har truleg vist at gjeldande praksis har fungert greit. Det har vore nødvendig avklarande, og også avgrensande

i høve til å byråkratisere ei ordning som i seg sjølv har vore avgrensande i unødigg å invitere til klagebehandling.

Dessutan er dette ei lov om ein fiskal skatt som kommunane *kan* bruke. Innretninga av lova, m.a. gjennom dei alternativa som kommunen alt er gitt i §§ 2 , 3 og 12 er også med på å halde på dagens ordning med kommunal avgjerd og ikkje avgrensa til verdsetting. På kommunenivå må det vera parallellitetar til klager som elles går til ankenemnda. Eventuelt at klagesaker vil ha som konsekvens at takstnemnd/sakkunnig takstnemnd gjer endringar i kommunens rammeverk, eventuelt kommunestyret. Ut over det vil søksmål og rettslege avgjerder elles vera alternativet, som i dag.

Det er neppe erfaringar som tilseier at problemstillinga i punkt 1.4., side 6 om tilfellet med skattytar som kan klage på at ein eigedom skulle vore omfatta av botnfrådrag, skal vera avgjerande for klagebehandlinga. Dette er i seg sjølv eit spørsmål om å kontrollere lovbruken, å etterprøve den. Å etablere eit regime der fylkesmann eller departement skal gå inn å vera aktørar på dette nivå, viss det ikkje er strengt nødvendig, må vera ei overeksponering.

Ved fleire tidlegare drøftingar av spørsmål rundt klage og klagebehandling har det vore konkludert med avgjerd på kommunalt nivå er det praktisk beste, minst byråkratiserande og rettsleg sett godt nok. Før ei eventuell endring bør det vera både rettsleg og praktisk dokumentert behov.

Til punkt 8 Opplysning og medverknad

For ei vanleg god taksering i dag er det normalt å bruke bilde, foto. Lovmessig er det faktisk viktig at til og med detaljar som dette får ei avklaring og lovforankring.

Til punkt 9 Opprydding i høve til landsskattelova og byskattelova, ev også anna lovverk

Dette er eit godt grep. Dei reglane i desse lovverka som framleis er aktuelle for eigedomsskattetakseringa blir dermed plasserte der dei i dag høyrer heime. Spesielt er dette tydeleg med byskattelovas paragrafar 4 og 5.

Det kan føre til tvil når departementet med tilvising til eigedomsskattelovas §10 skriv at kommunestyret skal fastsetje reglar for utskrivinga av eigedomsskatten i samband med den årlege budsjettbehandlinga. Det er greitt nok, men spørsmålet kan bli kva som da står igjen for dei som skal taksere og ha verkty i sitt ansvar for å taksere viss kommunestyret skal gå i detalj på dette. Så lenge §8 ikkje fullt ut er sett ut i livet er det også nødvendig at takstnemnda eventuelt sakkunnig takstnemnd kan ha reelle verkty i sitt arbeid med å taksere, jf siste avsnitt i kommentaren til punkt 3.

Skal ei takst bli fastsett ut frå fakta og skjønsmessig vurdering må rammeverket for det også vera der etter.

Med helsing

Hege Mørk, rådmann

Tor O Bergum avdelingsleiar